

hästkreatur må likväl fritt beta på ohägnad skog eller utmark, dock vare kreaturets egare ansvarig ersätta den skada, som af sådant kreatur tillfogas inegor, dessa må vara inhägnade eller icke.»

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles ödmjukast.

Stockholm den 24 Januari 1868.

W. Croneborg.

N:o 22.

Af Herr Croneborg, W., angående ett tillägg till 9 § i 12 Kap. Skiftesstadgan.

För undanröjande af de hinder, som i nu gällande lagstiftning förefinnas emot en vårdad skogshushållning och möjligheten att åstadkomma egentliga skogs-egendomar utan förening med landtbruk, har jag hos Riksdagen föreslagit förändringar i Kongl. Förordningen af den 6 Augusti 1864 angående hemmansklyfning och jordafsöndring, samt den 21 December 1857 angående stängselskyldighet. Under förutsättning att mina härom gjorda framställningar vinna bifall, vill jag härmed söka ådagalägga, hurusom de allmänna föreskrifterna om skiftesläggning i Kongl. stadgan om skiftesverket den 9 November 1866 hafva ett ganska menligt inflytande på skogsskötsel, beräknad på framtida bestånd och afkastning. Vid ett laga skifte, der hemmantalet antages till delningsgrund, har egaren af en emot viss årlig afgäld afsöndrad lägenhet eller skogstrakt, som icke är satt i mantal, icke någon talan, utan föres den af den jordegare, från hvilken hemmanslott afsöndringen skett. Om och i hvad mån lägenhetsinnehafvarens rätt under skiftesförrättningen varder bevakad lærer väl i allmänhet bero på skatte-egarens större eller mindre utsigt att få lägenheten ånyo sammanlagd med hemmanslotten, men blotta möjligheten att lägenhetsinnehafvarens rätt varder förbisedd eller förnärmad, innefattar redan en brist i lagstiftningen, som i vårt lagbundna samhälle bör undanröjas. Det kan väl härvid invändas, att den sålunda förnärmade har sin regress till skatte-egaren,

men med hänsyn speciellt till frågan om skogsskötsel, torde ett sådant inkast icke förtjena afseende af orsaker, jag här nedan vill närmare utveckla.

Vidare utgöra de i 12 Kap. Skiftesstadgan gifna, mer eller mindre minutiösa föreskrifterna om skiftesläggning ett särdeles hinder för en ordnad skogsskötsel. Denna handtering har också icke varit egentligen afsedd, då Skiftesstadgan författades, hvilket är med tydliga ord uttryckt i slutet af nämnda Kapitels 91 §. Lagen att skogsmark och inegor till samma hemmanslott böra, så vidt ske kan, sammanläggas, leder i allmänhet till oformligheter i skiftesplanen på ett sätt, som icke ens kan beskrivas, utan bäst synes vid blott en flyktig blick på nästan hvarje egokarta öfver laga skiften i skogstrakter, der egoskiften förekomma med längder af hela milen och en bredd af några hundra fot.

För den, som från hemman förvärfvat blott skogsmark, i akt och mening att derå företaga en rätt ordnad skogsskötsel, lärer väl ovedersägligen vara minst sagdt nedslående att, sedan han på en till figuren lämplig skogstrakt, som från en eller flera hemmansdelar i ett skifteslag blifvit afsöndrad, företagit t. ex. att indela skogen till trakthuggning, och att med kulturen befordra återväxten, och dermed fortfarande några år, med ens finner hela planen öfverändakastad derigenom, att han i stället för den sammanhängande egofiguren blifver tilldelad smålotter, mer eller mindre åtskiljda, allenast på det lagens föreskrifter om in- och afrösningsjordens sammanläggande må kunna hållas i helgd, och detta allt utan att en sådan lägenhetsinnehafvares rätt under skiftesförrättningen ens varder hörd.

Det är egentligen Skiftesstadgans 12 Kap. 80 § 1 mom. samt 83 § som i deras noggrannaste tillämpning äro i ordets egentliga bemärkelse olycksbringande för egare af blott skogsmark. Också saknas icke exempel på att till och med högsta domaremagten icke med stränghet håller på dessa stadganden om att all skifteslagets mark skall i skiftet ingå. Det har t. ex. yttrats: "Som torpet N. till största delen utgör en från hemmanet S. under full eganderätt lagligen upplåten lägenhet och, i anseende till dess belägenhet i gränsen af skifteslagets egoområde, icke hindrar ordentlig och formlig skiftesläggning, så fann Kongl. Maj:t skäligt föreskrifva att torpet N. finge från laga skiftet i S. uteslutas."

För att, så vidt ske kan, undanrödja ofvan anmärkta olägenheter, utan att tillika förorsaka någon egentlig rubbning uti 12 Kap. Skiftesstadgan, föreslår jag värdsammast följande tillägg till 86 § i nämnda Kapitel:

§ 86. Särskilda delar af ett och samma hemmans nummer
— — — hvarandra läggas.

"Är lägenhet eller skogsmark med full eganderätt afsöndrad från en eller flera hemmansdelar, eller utgöres hemmansdel af blott skogsmark, och kan den vid laga skifte behållas i samma läge, då må sådant ske, ändock att förberörda föreskrift och

stadgande i 80 § 1 mom. icke varder iakttagen". Eger någon i by — — — ligge i handlingarne förvarad.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles ödmjukast.

Stockholm den 24 Januari 1868.

W. Croneborg.

N:o 23.

Af Herr Hammarhjelm, C., om antagande af en författning angående sättet för utseende af deputerade för markegångstaxornas upprättande.

Genom Kamrarnes skiljaktiga beslut lemnade förra Riksdagen oafgjord den motion jag då väckte om antagande af en författning, angående sättet för utseende af deputerade för markegångstaxornas upprättande. Då det likväl jemlikt 75 § Regeringsformen torde tillhöra Riksdagen att ordna denna angelägenhet, hvilken ej längre synes kunna lemnas i det skick, hvari den nu befinnes, så tillåter jag mig ånyo väcka denna motion med de förändringar, hvartill Andra Kammarens vid föregående riksdag fattade beslut föranleder. Jag föreslår derföre, att Riksdagen måtte besluta:

att i öfverensstämmelse med 75 § Regeringsformen uti hvarje län markegångstaxa årligen upprättas af 8 inom länet bosatte, för sakkunskap och oväld kände deputerade, jemte 4 suppleanter, hvilka af länets landsting utses, samt att, der ett län är deladt i tvänne landstingsområden, halfva antalet deputerade och suppleanter utses af hvardera landstinget;

att dessa deputerade sammanträda i länsresidenset å dertill af Konungens Befallningshafvande, uti utfärdad kungörelse, bestämd dag i November, före den 5 i samma månad;

att vid sammanträdet de deputerade inom sig utse ordförande, som leder deras öfverläggningar, vid hvilka lands-